

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/126/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8511204806
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2012:8511204806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s., sídlom Prievozská 6/A, Bratislava, IČO 35 697 270 proti odporcovi I. I., nar. X.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX J. Y., zastúpenej opatrovníkom pre toto konanie Mgr. Ľudmilou Potočkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní o zvyšok nároku z konania vedeného pod sp. zn. 5C/23/2011 s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žiadnemu z účastníkov konania súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť mu sumu 447,19 eur s príslušenstvom z dôvodu neuhradeného hovorného a zmluvnej pokuty na základe zmluvy o pripojení.

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č.k. 5C/23/2011-48 zo dňa 9.8.2011 zaviazal odporkyňu zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 115,25 eur s 9 % úrokom z omeškania od 11.9.2009 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti, týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur, súd vylúčil vec na samostatné konanie. Vylúčené konanie sa vedie pod sp.zn. 5C/126/2001.

Predmetom vylúčeného konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.9.2009 do zaplatenia.

Súd poučil účastníkov konania o ich právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil žalobca, tento svoju neúčast' ospravedlnil, navrhol, aby

súd rozhodol v jeho neprítomnosti, opatrovník odporkyne sa pojednávania bez ospravedlnenia nezúčastnil. Súd preto prejednal vec v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie s pripojenými listinnými dôkazmi - špecifikáciou pohľadávky, zmluvami o pripojení č. A3389908 a A3390285 a dodatkov k nim, Všeobecnými podmienkami (ďalej len VOP), faktúrami za vyúčtované služby, pokusom o zmier, obsahom celého spisu 5C/23/2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ uzavrel s odporkyňou dňa 27.1.2007 zmluvy o pripojení č. A3389908 a A3390285 (ďalej len Zmluva), na základe ktorej zapožičal odporkyňi 2 mikroprocesorové karty - SIM kartu. Zároveň jej odpredal mobilný telefón značky Sony Ericsson K530i za kúpnu cenu 16,27 eur. Odporkyňa riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie od 28.4.2009 do 28.6.2009, čím porušila svoje zmluvné záväzky. Navrhovateľ celkový dlh odporkyne vyčíslil na 447,19 eur pozostávajúci z hovorného vo výške 115,25 eur a zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur. Pokusom o zmier zo dňa 27.8.2009 navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie žalovanej sumy do 10.9.2009 a upozornil ju, že ak v tejto lehote dlžnú sumu neuhradí, nasledujúcim dňom navrhovateľ odstúpuje od zmluvy o pripojení.

V časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 331,94 s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.9.2011 do zaplatenia, ktorá je predmetom tohto konania, súd žalobu zamietol z dôvodu, že sa jedná o neprijateľné podmienky zmluvy v bode 2.3 Dodatku k zmluve o pripojení č. A3389908 a tiež aj z dôvodu odstúpenia žalobcu od zmlúv o pripojení a dodatku k zmluve č. A3389908 ku dňu 11.9.2009.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo zo zmluvnej pokuty aj napriek zrušeniu zmluvnej pokuty s účinkami od vzniku zmluvy, odstúpením od spotrebiteľskej zmluvy zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia zmluvnej pokuty popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľství Aleš Čeněk).

Nemožno tiež prehliadnuť, že je to dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu (štandardná typová zmluva) a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď).

Vzhľadom na zánik práv a povinností z predmetných zmlúv vrátane práv a povinností zo zmluvných pokút, keďže sú koncipované nevýhodnejšie oproti úprave v Občianskom zákonníku, a teda sú neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ), bola žaloba o plnenie zmluvnej pokuty nedôvodná.

Podľa názoru súdu, ak by súd žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty vyhovel, porušil by zákon a tiež princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ako aj porušil by záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z členstva v Európskej únii.

Podľa čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Predmetná vec sa týka práva Európskej únie - uvedenej Smernice. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Treba však povedať, že ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 OZ. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25,26,27).

Súd nemá pochybnosti o súlade ustanovenia § 54 ods.1 OZ s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča čl. 8 Smernice.

Súd konštatuje, že kauzy operátorov predstavujú významný podiel z nápadu vecí na sudy, a to napriek tomu, že operátori majú značnú výhodu na trhu, a to možnosť vypnúť službu neplatičovi a keď je v registri problémových prijímateľov, tak pri dojednávaní novej služby môže operátor využiť informácie z registra.

Pri takýchto výhodách a súčasne vysokom počte sporov preto vzniká zákonite otázka právnej čistoty vzťahov medzi operátormi a telekomunikačnými spotrebiteľmi. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 citovanej Smernice.

Súd z vlastnej činnosti môže konštatovať, že kauzy operátorov sa vyznačujú viacerými podobnými znakmi. Vysoký počet súdnych sporov operátorov so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnejšej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu operátorov, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry súdneho dvora, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offio zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 Oceano, C-473/0 Cofidis, uznesenie C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská a iné).

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv, a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nebezpečenstvo, že ak sa nevyľúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové zmluvy dojednávané vo viacerých prípadoch.

Odporkyňa uzavrela s navrhovateľom 2 zmluvy o pripojení, jednu spolu s dodatkom. V skutočnosti išlo o viazané zmluvy, a to jednak kúpne zmluvy (kúpa mobilu Sony Ericsson K 530i) a jednak podľa Dodatku k zmluve o pripojení sa zaviazala používať služby 24 mesiacov, takému produktu sa tiež bežne hovorí „paušál“.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený Smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčovská).

So vstupom do Európskej únie prijala Slovenská republika záväzky náležite transportovať do smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj napĺňať ciele týchto smerníc. V oblasti ochrany spotrebiteľa, a teda aj finančného spotrebiteľa, Európska únia prijala viaceré smernice (napr. viď príloha smernice EP a Rady z 23. 4. 2009 č. 2009/22 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov o súdnych príkazoch).

Smernica si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdny dvor v rozsudku Oceáno Grupo Editorial SAC 240/98 až C 344/98 konštatuje, že je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky, preto súdy v štátoch, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú aj bez návrhu prihliadať na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky, obstojať ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro, bod 37, Asturcom bod 51).

Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života (pozri uznesenie súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčovská, bod 50).

Ak zmluvná pokuta mala byť dohodnutá ako sankcia za porušenie zmluvnej povinnosti a ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že odporkyňa si bude plniť povinnosti, vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, súd dodáva, že nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Navrhovateľ ponúka odporkyňi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť navrhovateľ od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje v prípade porušenia hociktorej povinnosti zo strany odporkyne, takže zmluvnú pokutu neobchádza ani aspekt neurčitosti, pričom navrhovateľ uvádza len príkladmo - použitím slova „najmä“, porušenie ktorých povinností je dôvodom na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Navrhovateľ uplatňuje od odporkyne sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní navrhovateľ rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých navrhovateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo na konci doby viazanosti

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty. Uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za akých navrhovateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, však podľa názoru súdu, poškodzujú spotrebiteľa.

Súd musí brať pri vyhodnocovaní neprijateľnej zmluvnej podmienky do úvahy aj ostatné zmluvné podmienky a okolnosti, za ktorých je zmluva uzavretá (čl. 4 ods. 1 smernice, § 41 OZ).

Podľa názoru súdu nepriznanie nároku na zmluvnú pokutu nespôsobí nepomerne výhodnejšie postavenie odporkyne, ktorá porušila svoje povinnosti, vyplývajúce zo zmlúv o pripojení, pretože práva a nároky navrhovateľa, vyplývajúce z porušenia práva, týmto rozsudkom nijako nie sú dotknuté.

Súd poznamenáva, že v záujme naplnenia jedného zo základných práv v Európskej únii „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej únie), je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Problémová zmluvná pokuta podľa názoru súdu nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu. Navrhovateľ ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu tak, ako bol definovaný Ústavným súdom ČR v Náleze zo dňa 15. 6. 2009 sp.zn. I. ÚS 342/09 a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

Súd prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkám, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď navrhovateľ výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť dodatku ku zmluve o pripojení, týkajúca sa kúpy telefónu, predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade

predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný, a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprímerane ukracuje spotrebiteľa.

Už pri spomínanej situácii, ak by išlo o nezaplatenie posledného mesačného paušálneho poplatku pri prejednávacom dodatku k zmluve o pripojení, by zmluvná pokuta 331,94 eur vo vzťahu k mesačnému poplatku dohodnutému minimálne vo výške 590,-Sk (vrátane DPH), teda 19,58 eur, predstavovala takmer 17-násobok. Z pohľadu náhrady škody je takáto zmluvná pokuta neprijateľná a neobhájiteľná aj z dôvodu, že podľa Dodatku k zmluve nárok navrhovateľa na náhradu škody, prevyšujúcej zmluvnú pokutu, nie je dotknutý (bod 4 Dodatku).

Súd pri rozhodovaní vychádzal aj z toho, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplnujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len, ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že navrhovateľa by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

Z absolútne neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty a odporkyni povinnosť ju zaplatiť. Súd preto žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.9.2009 do zaplatenia zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 447,19 eur, v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/23/2011 bol úspešný v časti týkajúcej sa zaplatenia 115,25 eur, odporkyňa bola úspešná v tomto konaní v časti týkajúcej sa zaplatenia 331,24 eur, čiže navrhovateľ bol úspešný asi v 25%, odporkyňa v 75%, teda odporkyňa by mala právo na náhradu 50% trov, ale

žiadne trovy konania si neuplatňovala, preto súd rozhodol tak, že žiadne z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z.